

Valtioneuvoston tiedonantoa yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä suomalaisessa yhteiskunnassa valmistelevalle työryhmälle
11.8.2023

Monika-Naiset liitto ry kiittää mahdollisuudesta antaa suullinen ja kirjallinen lausunto ao. asiassa.

Suomi on tutkitusti yksi Euroopan rasisimmista maista¹. Syrjinnän ja rasismien kokemukset ovat arkipäivää kasvavalle joukolle ihmisiä, joista suuri osa on syntynyt ja kasvanut Suomessa². Suomi on saanut kansainvälisiltä valvontaelimiltä toistuvasti huomautuksia puutteista rasismien torjunnassa. Kiristynyt asenneilmapiiri on omiaan vaikeuttamaan jo valmiiksi haavoittuvassa elämäntilanteessa olevien naisten, lasten ja perheiden asemaa. Vaadimme hallitukselta pikaisia tekoja rasismista irtisanoutumiseksi ja kaikkien Suomessa arkeaan elävien turvallisuudentunteen palauttamiseksi.

Monika-Naiset liitto pitää huolestuttavana, että uusi hallitusohjelma ei sisällä mitään mainintaa rasismista ja siitä puuttuu kokonaan suunnitelmat rakenteellisen syrjinnän ja rasismien kitkemiseksi. Vaadimme hallitukselta rasismien olemassaolon tunnustamista, sen moninaisten, usein piilossa olevien ilmenemismuotojen parempaa tunnistamista ja ryhtymistä pitkäjänteiseen, suunnitelmalliseen ja konkreettiseen työhön rasismien kitkemiseksi. Työlle on varattava kohdennetut, riittävät taloudelliset resurssit, jotta toimeenpano on uskottavaa. Uusien selvitysten sijasta on hyödynnettävä olemassa olevaa tietoa ja jatkettava laaja-alaisesti viime hallituskaudella laadittua Yhdenvertainen Suomi -ohjelmaa.

1. Mitkä ovat Yhdenvertainen Suomi -ohjelman kolme keskeisintä tavoitetta, joihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota?

- Edistetään suomalaisen työelämän monimuotoisuutta ja syrjimättömyyttä
- Vahvistetaan viranomaisten yhdenvertaisuusosaamista eri tasoilla
- Jatketaan hyvien väestösuhteiden politiikan kehittämistä ja varmistetaan turvallinen arki kaikille

2. Mitkä ohjelman toimenpiteistä ovat olleet erityisen hyödyllisiä?

Toimintaohjelma sisälsi lukuisia tarpeellisia toimenpiteitä (esimerkiksi 12, 19, 20). Toimenpiteiden toteuttamisaika oli kuitenkin lyhyt, eikä vaikuttavuuden arviointia ole kattavasti laadittu. Rasismi on yhteiskuntaa läpileikkaava ongelma, eikä sitä voida ratkaista yksittäisillä toimilla tai lyhytaikaisilla hankkeilla. Tarvitaan pitkäjänteistä työtä yli hallituskausien.

3. Mitä muita asioita haluatte nostaa esille?

Kannustamme valmistelijoita jatkotyössä aktiivisuuteen avoimen ja osallistavan dialogin ja yhteistyön rakentamiseksi: työssä on kuultava rasismia kokevien kokemuksia ja toimintaehdotuksia, maahan muuttaneiden omien järjestöjen asiantuntijoita ja hyödynnettävä Valtakunnallisen Etnisten suhteiden neuvottelukunnan alueellisia verkostoja ja osaamista. Toimenpiteistä ja työn etenemisestä on kerrottava aikaisempaa laajemmin, saavutettavasti ja useammalla eri kielellä.

Kunnioittavasti,

Olga Silfver, puheenjohtaja
Jenni Tuominen, toiminnanjohtaja

¹ EU Agency for Fundamental Rights (FRA). Being Black in the EU/Second European Union Minorities and Discrimination Survey. 2018. <https://fra.europa.eu/en/publication/2018/being-black-eu#publication-tab-1>

² Hannamaria Kuusio, Anna Seppänen, Satu Jokela, Laura Somersalo, Eero Lilja (toim.) Ulkomaalaistaustaisten terveys ja hyvinvointi Suomessa. FinMonik-tutkimus 2018–2019. THL - Raportti 1/2020.

https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/139210/URN_ISBN_978-952-343-034-1.pdf